

INHOUD

Een bruisende archiefdag	1
Colofon en praktische informatie	2
Nieuwe spelers op de werkvloer	3
Het godshuis voor arme blinden (1805-1886)	4
Twee belangrijke aanwinsten voor het stadsarchief	6
Uitgelicht: Foto in de kijker	8
In beeld: De 2e archiefchampagne	8

Een bruisende archiefdag

Op 4 november had naar jaarlijkse gewoonte weer de archiefdag plaats. Er waren tal van activiteiten, die heel wat bezoekers naar het archief lokten: vaste klanten, nieuwkomers, boekenwormen, verzamelaars van Lovaniensia en toevallige passanten.

In het historische stadhuis werden in aanwezigheid van burgemeester Louis Tobback en schepen Denise Vandevoort de tweede en derde archiefchampagne voorgesteld door SALSA!-leden Carine Vanderwegen en Michel De Witte. Na de champagne van het Leuvense geslacht van Rode vorig jaar, was het nu de beurt aan de geslachten Van Calsteren en Verrusalem. Er daagden heel wat fijnproevers op voor een eerste kennismaking en proeverij.

Het stadsarchief zelf zette uiteraard ook zijn deuren open voor geïnteresseerden in het verleden van Groot-Leuven. Zij konden in Tweebronnen snuisteren in de door SALSA! georganiseerde tweedehandsverkoop van boeken, prentkaarten, tekeningen, etsen, e.d. over de geschiedenis van Leuven en zijn deelgemeenten. Diverse verenigingen en particulieren boden hun dubbels, tweedehandsboeken en restoplagen aan tegen gunstprijzen. In de leeszaal van het stadsarchief zelf werd ook een aantal dubbels uit de boekencollectie van het archief te koop aangeboden aan de bezoekers. Er was een grote opkomst van belangstellenden en kopers.

Geïnteresseerden konden op 4 november ook kennismaken met de werking van het archief achter de schermen tijdens twee rondleidingen. De bezoekers werden rondgeleid in het archiefdepot en meegenomen langs acht eeuwen Leuvense geschiedenis. Zowel het ancien-régimearchief met de schitterende oorkondecollectie als het modern archief werden uitgebreid toegelicht. Ook de kranten-, affiche- en fotocollecties werden voorgesteld tijdens deze exclusieve rondgang door het archiefdepot.

De vrijwilligerswerking van het stadsarchief werd in de namiddag toegelicht in twee lezingen, met participerende vrijwilligers als sprekers. Jan Boncquet stelde het Itinera Nova-project voor, waarvoor al sinds 2009 een enthousiaste vrijwilligersploeg de akten uit de schepenbankregisters transcribeert. Het project Overle(u)ven werd uitgebreid besproken door Alain Storme. Ook in dit project spelen de vrijwilligers een sleutelrol voor het realiseren van de voor mei 2018 geplande tentoonstelling over de wederopbouw van Leuven na WOI. Men kon ook de twee nieuwe archiefchampagnes en het inmiddels vermaarde Klerkenbier blond en bruin proeven. Alle archiefchampagnes en het klerkenbier zijn ook te koop aan de balie van het stadsarchief.

Verder werd ook de naam bekendgemaakt van de particulier wiens archiefstuk professioneel gerestaureerd zal worden naar aanleiding van de actie van restauratieatelier Vanwaarde op Erfgoeddag 2017. De winnaar is de heer Alexander Orbaen, die een interessant plan met de onteigeningen in Veltem voor de aanleg van de spoorlijn Leuven-Brussel (1862) ter restauratie voorstelde. Bij deze kaart hoort uiteraard ook een verhaal. Bij de aankoop van zijn woning (de

Blijf via onze website www.salsavzw.be op de hoogte van alle activiteiten van SALSA! en volg het laatste nieuws over het stadsarchief via de facebookpagina www.facebook.com/stadsarchiefleuven

SALSA! vzw

Samen Actief voor het Leuven StadsArchief

SALSA! Nieuwsbrief is een driemaandelijks nieuwsbrief, uitgegeven door SALSA! vzw, de Vriendenkring van het Leuven Stadsarchief. Het abonnement is inbegrepen in de lidmaatschapsbijdrage voor de vzw.

Heersemmolen in Veltem) bleken nog heel wat oude documenten van vorige eigenaars in de gebouwen aanwezig te zijn. De heer Orbaen sprak de toenmalige verkoper hierover aan, die er niets beters op vond dan deze documenten te verzamelen en ze in de tuin in brand te steken. Gelukkig was het vuur zeer slecht aangemaakt en kon de heer Orbaen nog heel wat van deze documenten van vernieling redden, waaronder dit onteigeningsplan.

Op het einde van de dag kon schepen Denise Vandevoort ook goed nieuws brengen over de bestemming van de inkomsten uit deze archiefdag. Verleden jaar ging dat geld naar de digitalisering van een deeltje van de historische krantencollectie van het archief. Dit jaar is voor een meer symbolische bestemming gekozen. Het archief is sinds einde 2014 immers gangmaker van de goede contacten die Leuven vanaf toen onderhoudt met de Duitse stad Neuss. Dat heeft alles te maken met de grote brand van Leuven einde augustus 1914 en de betrokkenheid bij die oorlogsmisdaad van ook een bataljon reservisten uit Neuss. Een van de culturele slachtoffers van die zwarte bladzijde uit onze stadsgeschiedenis was de beiaard van de Sint-Pieterskerk, die tot voor de Franse Revolutie in de kerktoeren van de Parkabdij had gehangen. Zoals u ongetwijfeld reeds weet, zal de stad op 11 november van volgend jaar een historische reconstructie van die mooie beiaard terugplaatsen en inspelen in de toren van de Parkabdij. De vriendenkringen van het stadsarchief van Leuven en van Neuss hebben besloten om samen ook deel te nemen aan de fundraising voor dit beiaardproject door samen één kleine klok te financieren. De SALSA!-helft voor deze bijzondere samenwerking bedraagt € 2500; het bedrag dat tijdens de archiefdag ook effectief verzameld werd.

Via deze nieuwsbrief verneemt u over een half jaartje meer over de volgende editie van de Archiefdag. Maar noteer alvast de datum: zaterdag 3 november 2018.

COLOFON

Eindredactie | Marika Ceunen
Redactieadres | Stadsarchief Leuven
Verantwoordelijke uitgever | Gustaaf Janssens
Maria Theresiastraat 87 | 3000 Leuven

Foto's | Marika Ceunen, Eric Dewaersegger,
Stadsarchief Leuven

Druk | Drukkerij De Bie
Vormgeving | Atelier A
Annelies Belemans, www.atelierannelies.be

PRAKTISCHE INFORMATIE SALSA! VZW

website | www.salsavzw.be
e-mail | salsaarchief@gmail.com
adres | Stadsarchief Leuven
Rijschoolstraat 4/001, 3000 Leuven

Bestuursleden | Jaak Brepoels, Marc Carnier, Gustaaf Janssens (voorzitter), Michel Dewitte (penningmeester), Hendrik Ollivier (secretaris), Valerie Vrancken

Lid worden? U kan lid worden van SALSA! vzw door overschrijving van €15 (voor gewone leden) of €30 (voor steundende leden) op volgend rekeningnr.: IBAN BE93 068-2420772-67. Dit lidgeld omvat de driemaandelijks nieuwsbrief, mogelijkheid tot aankopen van de eigen publicaties met korting en gratis toegang tot de activiteiten van de vriendenkring.

Stadsarchief Leuven
Rijschoolstraat 4/001, 3000 Leuven
Tel. 016/30 08 69
Fax 016 23 40 06
archief@leuven.be

De leeszaal is open op dinsdag, woensdag en vrijdag van 9u tot 13u en op donderdag van 9u tot 19u.

Nieuwe spelers op de werkvloer

In opdracht van de interuniversitaire opleiding Archivistiek lopen er momenteel twee nieuwe gezichten rond in het stadsarchief van Leuven. Deze twee stagiairs, Lynn Van Espen en Stephen Stalpaert, zullen de komende maanden ons vaste team vervoegen. De opdracht van beide zal zich toespitsen op archieven van het verenigingsleven uit het Leuvense. Voor Stephen is dit het archief van het Koninklijk Verbond der Jaartallen. Lynn zal werken met archieven van diverse sportverenigingen, waaronder die van georganiseerde wielrenners en duivenmelkers. Zelf lichten ze hun stage wat verder toe.

Lynn: De reden waarom ik voor het stadsarchief en meer precies voor dit onderwerp heb gekozen, is dat ik ben grootgebracht in Leuven. Daarom is het ook fijn om via deze stage iets bij te leren omtrent de geschiedenis van Leuven en meer bepaald de verenigingen. Deze interesse komt voort van mijn grootouders langs vaderszijde. Zij waren actief in het wipschieten, een sport die inmiddels nagenoeg uitgestorven is en voor zeer veel mensen onbekend is. Toch had deze activiteit, zoals bij vele andere verenigingen, een rijk verleden waar ik meer over wil weten komen. Het is mijn taak om de verschillende verenigingen in kaart te brengen en op zoek te gaan naar een indelingsstructuur, die tot hiertoe ontbreekt. Dit is van belang om personen die, zoals ik, interesse hebben in het lokale verenigingsleven en zijn verleden, hun weg te laten vinden in de schatkamer aan informatie die het stadsarchief van Leuven is.

Stephen: De keuze voor deze stageplaats was snel gemaakt. De opdracht bestaat erin om het immaterieel erfgoed van het Leuvense Jaartallenleven te koppelen aan hun archief dat hier in het stadsarchief in

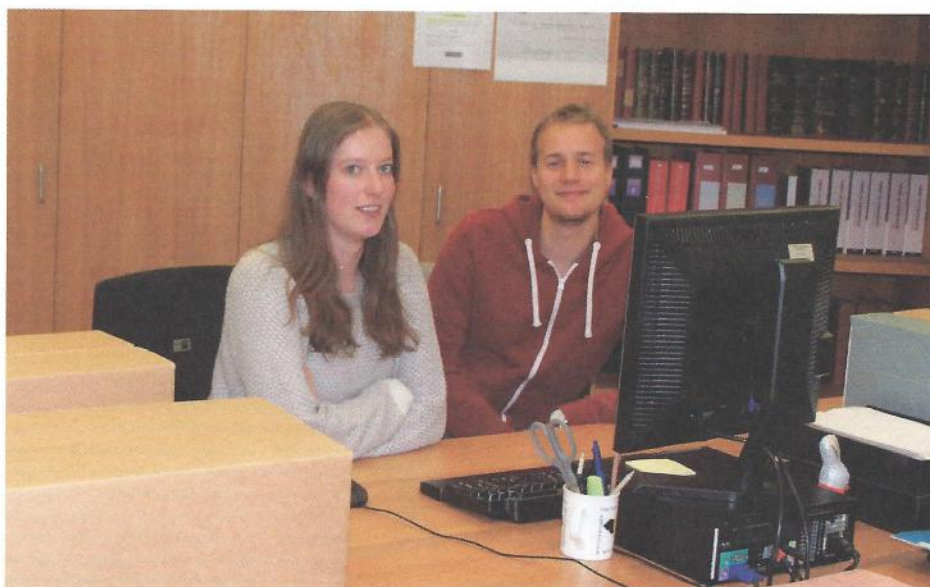
bewaring werd gegeven. Op die manier kan op termijn ook naar de relatie tussen andere erfgoedverenigingen en hun archief gekeken worden. Het onderwerp sprak mij vooral aan door de link met immaterieel erfgoed. Zelf kom ik uit Aalst en heb ik dus niet echt een band met Leuven of de traditie van de Jaartallen. Maar wel des te meer met het immaterieel erfgoed uit mijn eigen stad, zoals het Aalsterse carnaval. Daarom vind ik het enorm interessant om de verbintenis tussen roerend archivistisch en levend immaterieel erfgoed te maken. Na mijn eerste verkenning door

het archief vind ik het alvast fantastisch om te merken dat dergelijke traditie ook nog echt leeft in Leuven. Het is voor buitenstaanders een ongekend stukje cultuur dat nog meer in de kijker mag gezet worden. Ik ben dan ook benieuwd naar wat ik in de volgende maanden nog kan leren over dit erfgoed.

Het archiefteam wenst de beide stagiairs een leerrijke en aangename stageperiode toe en hoopt dat ze hier de basis meekrijgen om straks als collega's in de archiefwereld hun mannetje te staan.

affiche uit het verenigingsdossier van de wipschuttersgilde van Sint-Jacob

Het godshuis voor arme blinden (1805-1886)

Zoals in onze nieuwsbrief van maart 2017 vermeld, werden na de Franse revolutie alle private en particuliere zorginstellingen gecentraliseerd in één nieuwe instelling: de Burgerlijke Godshuizen. De private armenzorg bleef daarnaast echter ook bestaan en er ontstonden zelfs nieuwe initiatieven. Het godshuis voor arme blinden is zo'n instelling, die in 1805 werd opgericht en tijdens de 19de eeuw actief was. Een gedeelte van het archief van deze instelling wordt in het stadsarchief bewaard.

De herbergverenigingen

Ondanks de reorganisatie van de zorginstellingen door de Franse overheid, bleven toch heel wat hulpbehoevenden letterlijk in de kou staan. De Leuvense bevolking was zich hiervan bewust en organiseerde allerlei acties om deze nood te lenigen. Een van de initiatieven was het oprichten van vriendenkringen die in herbergen geld verzamelden voor behoeftige medeburgers. Aanvankelijk verdeelden deze vriendenkringen de opbrengst rechtstreeks onder de noodlijdenden uit de eigen buurt of parochie. Maar geleidelijk aan ontstond het idee om de door hen verzamelde fondsen te besteden aan een concreet project, zoals de oprichting van een eigen godshuis. De inkomsten van de afzonderlijke herbergverenigingen volstonden echter niet om dergelijk grootschalig project te financieren. In 1805 beslisten dan ook een aantal verenigingen die begaan waren met het lot van blinden om een godshuis voor arme blinden op te richten.

Op 29 augustus werd door de inrichtende vriendenkringen een centraal comité samengesteld en in diezelfde maand nog werden de eerste collectebussen in de herbergen *Den Heiligen Geest*, *De Vijf Sterren*, *'t Kasteelken van Hever* en *de Spaanse Kroon* en – iets later – het *Steenen Huys* geplaatst.

Het stadsbestuur verleende wel haar volledige medewerking aan het initiatief, in de eerste plaats door het reglement goed te keuren maar ook door andere filantropische herbergverenigingen aan te moedigen om bij de nieuwe organisatie aan te sluiten. Een aantal van hen gaf hier ook daadwerkelijk gevolg aan.

De feitelijke stichting van de overkoepelende organisatie vond plaats op 14 september 1805 tijdens de tweede vergadering van het centraal comité. De fondsen van de verschillende verenigingen werden in een gemeenschappelijke kas gestort en de eerste directie werd verkozen.

Het godshuis voor arme blinden

Om de arme blinden te huisvesten, diende men echter wel te beschikken

over een gebouw. De keuze viel op de gebouwen van de voormalige Sint-Barbarastichting voor oude vrouwen, gelegen in de gelijknamige straat. De gebouwen waren eigendom van de Commissie voor Burgerlijke Godshuizen. Die zag het echter niet zitten om ze kosteloos ter beschikking te stellen en was enkel bereid om ze te verhuren. In mei 1806 was er voldoende geld ingezameld om in het onderbrengen van een zestal blinden te voorzien.

De plechtige opening ging door op zondag 22 juni 1806. Volgens de chroniqueur Pelckmans gebeurde dat in aanwezigheid van de heren Van Meenen, gedelegeerd door de onderprefect van het departement, van burgemeester Charles De Bériot en van stadssecretaris Peter Marcelis.

PAR PERMISSION DE MONSIEUR LE MAIRE.

FRASCATI.

Le Sieur CORDEMANs a l'honneur de prévenir le Public
qu'il donnera Dimanche 20 Septembre 1812

GRAND BAL

Au bénéfice de l'Hospice des Pauvres Aveugles.

A la demande de M. le Maire, la Société de Musique
a décidé que ce Bal seroit précédé

D'UN GRAND CONCERT D'HARMONIE,

qui aura lieu dans la même Salle à 8 heures du soir;
l'Orchestre d'Harmonie composé de tous les Amateurs,
s'y rendra du lieu de ses réunions ordinaires, au son
des instrumens et au bruit des tambours.

Le Sieur Cordemans fera tout ce qui dépendra de lui
pour que l'illumination de la Salle et de l'avenue reponde
à l'attente du public et il ose espérer que ses efforts pour
secourir ledit Hospice, protégés par la bienveillance de
Monsieur le Maire, obtiendront un heureux succès, et
que les habitans et étrangers voudront bien embellir
cette fête de leur présence.

Le BAL commencera à dix heures.
L'entrée est d'un franc par personne.

REFUGE POUR LES AVEUGLES INDIGENS.

LE MAIRE

Préviens le public que les aumônes recueillies dans quelques Estaminets de cette ville pour l'entretien des pauvres Aveugles se sont élevées à une somme, qui met les Commissaires délégués à même d'admettre quelques individus des deux sexes dans la fondation dite de Sainte BARBE qu'ils ont choisie à cet effet.

Les pauvres aveugles de l'un et de l'autre Sexe, qui desireroient d'être admis dans ce refuge, devront faire adresser à la Mairie leur demande par écrit dans le délai le plus court. La Commission décidera de suite sur leur demande et les plus nécessaires peuvent compter qu'ils seront admis les premiers.

Fait à la Mairie de Louvain le 10 Mai 1806.

J. DEBERIOT.

DEN MAIRE

Verwittigt het publiek dat de omgheaelde almoessen in eenige herbergen dezer Stad tot den onderhoud van de arme Blinde opgelopen zijn tot eene somme, die de daer toe aengescreide Commissarissen orlooft van eenige personen van beyde geslachten aen te nemen in de voorige fondatie van Ste BARBARA, die zy tot dien eynde gekozen hebben.

De arme Blinde van t'een en ander geslacht, die verlangen in 't zelve refuge aanveerd te zyn, zullen aen de Mairie eene schriftelyke vraag moeten doen geworden in den korsten tyd. De Commissie zal aenstonds op hunne vraag decideeren en de meest benoedigde kunnen verzekert zyn dat zy de eerste zullen aengenomen worden.

Gedaen op de Mairie tot Lovén den 10 Mey 1806.

J. DEBERIOT.

De arme blinden- vijf vrouwen en één man - werden vanuit het stadhuis met stadsmuzikanten voorop, ingehaald. De hele gemeenteraad was aanwezig, evenals de armenmeesters van de stad: *"zoo zijn de blinde ten 12 uren door geheel de Municipaliteyt, door de armmesters, die der Hospices civils en den Maire en sijnen secretaris in hun costume zijnde een hoogh blouw kleet met eenen staenden roden slinger met goude franien om het lijf door het groot stadsmuziecs voorgegaen en door de nagtwachters*

omringelt, van het stadhuis langhs de Brusselsche straete wirinx straete en in St Barbara Godhuys geleyt geweest" (SAL OA 070, 263). De gevel van het nieuwe godshuis was versierd met tapijten en bovenaan de ingangsdeur was het chronogram *'opgerechte pLaets Voor bLInDe MensChen'* aangebracht. Er werd aan de nieuwe bewoners een diner aangeboden, dat was bereid in het nieuwe refectarium van het godshuis.

Al snel werd duidelijk dat het Sint-Barbaragesticht absoluut niet geschikt was voor de huisvesting van de blinden. De huisjes waren te klein en te vochtig en overstroomden regelmatig. Al in 1807 ondernam het centraal comité pogingen om het godshuis ergens anders onder te brengen, maar dat bleek lange tijd tevergeefs. Pas op 12 september 1841 konden de kostgangers verhuizen naar een nieuwe tehuis: de voormalige Infirmerie van het Klein Begijnhof. Hier was plaats voorzien voor 16 arme blinden.

Volgens het bestuursreglement was het godshuisvoorzowel mannen als vrouwen toegankelijk, maar door de bekrompen ruimte en de toename van het aantal kostgangers besloot de directie al vrij snel na de oprichtingsdatum om enkel nog vrouwen te aanvaarden. De organisatie van twee aparte afdelingen voor beide geslachten bracht immers te veel plaatsverlies met zich mee. Voor

de periode 1822-1825 hebben we een beetje zicht op wie werd aangenomen in het gesticht, dankzij een dagregister waarin alle smeekschriften voor aanneming werden opgenomen. In dit dagregister staan 22 namen. De leeftijd van de aanvraagsters varieert van 16 tot 89; maar het merendeel is toch ouder dan 60 jaar. Het meest voorkomende beroep was spinster, maar er zaten ook een lerares, een arbeidster en een speldenwerkster tussen.

Het gesticht werd tot 1850 volledig onderhouden door de Leuvense bevolking via geldinzamelingen in de herbergen, giften in natura, kortingen op vis, vlees en kolen, benefietvoorstellingen, enz. Dit budget werd vanaf 1850 aangevuld met een aantal stichtingen van goedge burgers. Ondanks al deze initiatieven bleek het systeem van de inzamelingen onvoldoende om het gesticht draaiende te houden. In 1859 werden door de administratieve commissie pogingen ondernomen om aan te sluiten bij het officiële systeem van de Burgerlijke Godshuizen. Pas in 1886 werd het Gesticht der Arme Blinde Vrouwen overgebracht naar het nieuwe hospice voor ongeneeslijk zieken dat door E. Remy gefinancierd werd.

Twee merkwaardige oogoperaties

In 1813 bezocht de Rijselse *chirurgyn en oogmeester* Lusardi het godshuis voor arme blinden en opereerde er gratis twee bewoners. Theresia Van de Steen en Catharina Broos, die beide sinds hun kinderjaren al blind waren, waren de 'fortuinlijken'. Toen aan de stadsgeneesheer Piot werd gevraagd om verslag uit te brengen van het resultaat van deze operaties, schreef hij het volgende: *"Therese Vandenstein voit de l'oeil droit, assez confusement, ne distinguant pas les couleurs puisqu'elle prit mon habit bleu pour un habit brun: elle peut cependant circuler dans l'interieur de l'établissement, mais à l'air et sur tout au soleil elle ne voit rien; elle souffre de temps à autre de cet oeil; son oeil gauche est tout à fait perdu. Catharine Broos voit également de l'oeil droit, mais plus confusement que le précédente; et seulement dans la maison: à l'air, au soleil et surtout quand il fait vent, elle est obligé de se couvrir la figure, pour prevenir les douleurs aigues, qui l'accabrait sans cette précaution. Depuis l'opération elle souffre horriblement de la tête surtout la nuit et à chaque changement de l'atmosphère."* De operaties waren dus duidelijk niet geslaagd en Piot weet dat aan de gevorderde ouderdom van de vrouwen.

Twée belangrijke aanwinsten voor het stadsarchief

In het voorbije najaar viel het stadsarchief de overdracht van twee belangrijke archieven te beurt. Het gaat enerzijds om een bewaargeving van het volledige archief van het muziekensemble La Petite Bande en anderzijds om de schenking van het archief van architect Constantin Goemans, die heel wat wederopbouwpanen op zijn palmares heeft staan.

La Petite Bande

La Petite Bande is een van de meest gerenommeerde muziekensembles van ons land en geniet als barokorkest al decennialang een moeilijk te evenaren internationale reputatie. Het was dit jaar precies 45 jaar geleden dat Sigiswald Kuijken de eerste muziekopname met zijn Petite Bande realiseerde. De naam van het ensemble verwijst overigens naar het hoforkest van Jean-Baptiste Lully in het Versailles van Lodewijk XIV, wiens muziek in 1972 als eerste op het programma van Kuijkens ensemble stond. 45 jaar concerten in België en over heel de wereld – in oktober stond nog een concertreeks in Japan op het programma - en de realisatie van een indrukwekkende discografie met meer dan 90 titels (waaronder een 17-delige CD-reeks met de cantates

van J.S. Bach), resulteerden ook in een aanzienlijk archief.

Omdat La Petite Bande inmiddels ook al 20 jaar in Leuven resideert, werd besloten om dit unieke archief in bewaring te geven bij het Leuvens stadsarchief. Het heeft hier een veilig onderkomen gevonden, zodat de geschiedenis van dit Vlaamse orkest met wereldfaam in de toekomst accuraat onderzocht kan worden. Het archief werd geïnventariseerd door Geert Robberechts met de hulp van archiefmedewerker Liesbeth Croimans. Het resultaat is ongeveer 100 meter archief uit de periode 1989 tot 2013. Het archief is volledig bewaard gebleven en bevat productieboeken, concertprogramma's, persartikels, publicaties, correspondentie, alle opnames voor lp's en cd's, affiches en boekhoudingsdocumenten.

De overdracht van het archief van La Petite Bande vond op 27 september 2017 plaats in aanwezigheid van Sigiswald Kuijken, zijn hele muzikale familie en schepen Denise Vandevorst. Om de archiefoverdracht ook letterlijk luister bij te zetten, gaf de meester en bezieler van La Petite Bande zelf een klein privéconcert; in de door hemzelf heringevoerde authentieke barokvioolspeelwijze, waarbij de viool

niet onder de kin geklemd wordt, maar vrij op de schouder ligt. Heel wat archiefvrijwilligers waren getuige van dit bijzondere miniconcert.

Architect Constantin Goemans

Constantin Goemans was een rasechte Leuvenaar. Hij werd in de stad geboren op 29 oktober 1874 als zoon van een schrijnwerker. Goemans groeide op in de Diestsestraat. Aanvankelijk leek het erop dat hij in de voetsporen van zijn vader zou treden. Maar uiteindelijk ging hij studeren aan de Leuvense Academie voor Schone Kunsten, om architect te worden. In 1903 huwde Goemans met Marie Orbaen, een kleermaakster uit Kessel-Lo. Het jonge echtpaar vestigde zich in de Jozef II-straat, waar hun zoon Lucien werd geboren. Na kortstondige verblijven op andere adressen verhuisde Goemans in 1912 met zijn gezin naar een nieuwbouwwoning op de Diestsevest. Het huis was een eigen ontwerp met art nouveau-kenmerken en omvatte ook zijn atelier. De familie breidde nog uit met een dochter, Lucienne Sidonie.

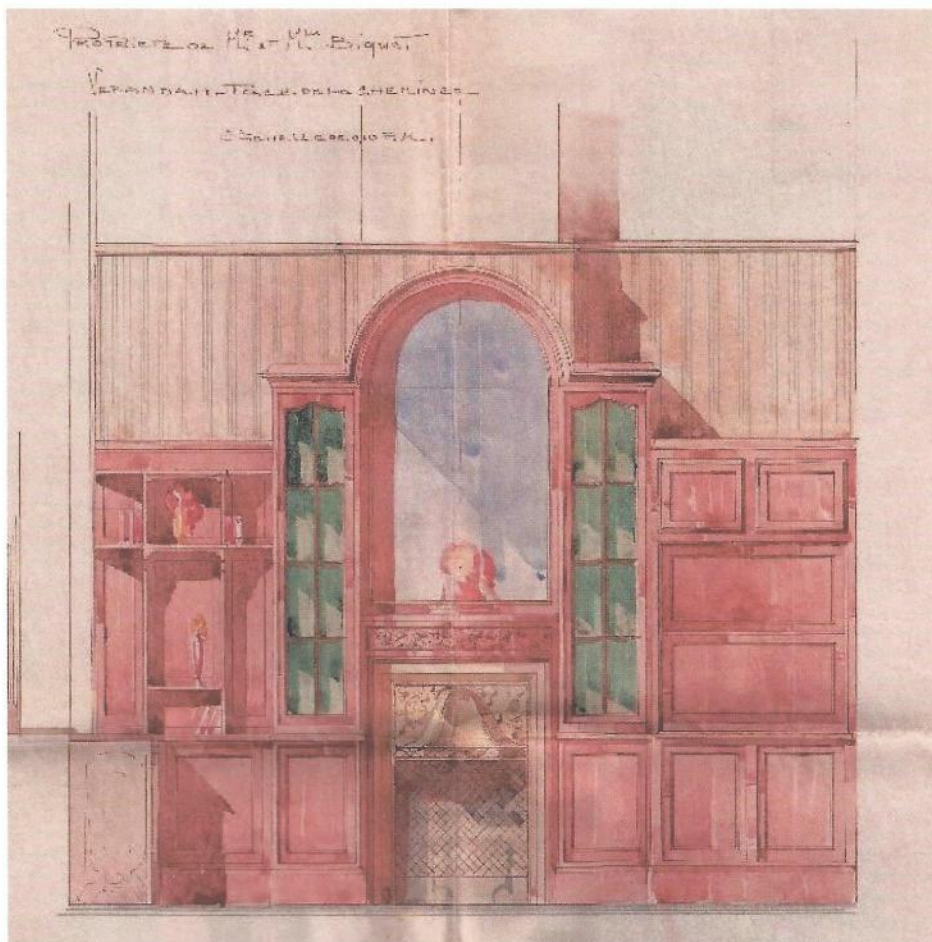
Als architect kende Goemans een succesvolle carrière, te situeren tussen 1908 en 1934. Toen hij in 1935

overleed, liet hij in zijn thuisstad een indrukwekkend oeuvre na. Het bestaat hoofdzakelijk uit woonhuizen, die qua stijl de evolutie van de architectuuropvattingen doorheen de eerste 30 jaar van de twintigste eeuw weerspiegelen.

Een belangrijk aandeel van Goemans' oeuvre behelst wederopbouwarchitectuur. Van de ruim 110 architecten die na WOI bij de heropbouw van het huidige Groot-Leuven betrokken waren, mag Goemans terecht de 'kampioen van de wederopbouw' genoemd worden. Met minstens 102 woningen op zijn naam, overtreft hij bekende collega-architecten als Georges De Cock (87), Alphonse Stevens (84) en Georges Sterckx (66). Bovendien werkte hij voor een divers cliënteel en kennen zijn realisaties een grote geografische spreiding. Zijn projecten voor herenhuizen, burger- en arbeiderswoningen zijn terug te vinden in Leuven, Kessel-Lo en Heverlee.

De wederopbouwdossiers uit het archief van Constantin Goemans tonen dat hij, net als zijn tijdgenoot-architecten, een echte duizendpoot was. Hij maakte de schatting op van de oorlogsschade, tekende de plannen, contacteerde aannemers voor de bouw en firma's voor de afwerking van zijn bouwprojecten. Hij concipieerde ook een totaalplaatje: van de gevel tot de interieurafwerking met schoorsteenmantels, schrijn- en

Ontwerp uit 1921 van C. Goemans voor een schoorsteenmantel en kast in het huis Bicquet op de Bondgenotenlaan 131.

stucwerk, alles was door zijn hand ontworpen. Goemans ontwierp zelfs passend meubilair dat hij door zijn vader-schrijnwerker liet vervaardigen. Deze alomvattende creativiteit uit zich ook in zijn prachtige ontwerp-tekeningen, vaak ingekleurd met aquarel.

Maria Corrijn, de kleindochter van de Leuvense architect Constantin

Goemans, uitte een tijd geleden de wens om het archief van haar grootvader te schenken aan het stadsarchief Leuven. Op deze manier kan dit archief op termijn voor historisch en wetenschappelijk bronnenonderzoek ontsloten worden. Deze schenking is voor het stadsarchief erg waardevol, zowel voor onderzoek naar de Leuvense, en bij uitbreiding ook de Belgische, architectuurgeschiedenis, als ook in functie van de onroerend-erfgoed-zorg. Het is dus beslist de moeite eens binnen te springen in het stadsarchief om ook deze nieuwe aanwinst te komen bewonderen.

In het archief van La Petite Bande worden ook alle opnames voor lp's en cd's bewaard.

Uitgelicht: Foto in de kijker

De rijke iconografische collectie van het stadsarchief werpt een bijzonder licht op het verleden van haar stad en haar inwoners. We sluiten de nieuwsbrief af met één beeld dat we er voor de gelegenheid uitlichten.

In deze laatste nieuwsbrief van 2017 sluiten we de rubriek "gemeentescholen" af met school nr. 2 in de Jean-Baptiste Van Monsstraat, die nu wordt gebruikt als basisschool voor het gemeenschapsonderwijs en bekend staat als Pee&Nel.

De gemeenteschool nr. 2 voor meisjes werd in 1865 ingericht in het Luxemburgcollege in de Vaartstraat. De ingang van de meisjesschool was echter gelegen in de Rijschoolstraat. Al snel had het schoolgebouw te kampen met overbevolking. Het was bovendien ook niet aangepast aan de "moderne" schoolbehoeften.

Eerst op 30 januari 1930 besliste het gemeentebestuur uiteindelijk om een nieuwe lagere- en bewaarschool te bouwen in de Jean-Baptiste Van Monsstraat naar een ontwerp van stadsarchitect Marcel Lens, die ook al de gemeenteschool nr. 7 in de Parkstraat had verbouwd. De school was maar korte tijd in functie, want tijdens de luchtbombardementen van 12 en 13 mei 1944 werd het complex totaal vernield. De school werd tussen 1952 en 1956 in opdracht van het stadsbestuur heropgebouwd, nu volgens de plannen van architect Victor Broos (1808-1980). De nieuwe meisjesschool voor kleuter- en lager onderwijs werd door hem ontworpen als een langgerekt gebouwencomplex met in het midden de inkomhal met directeurskantoor. Aan weersijden van deze inkomhal liggen de klassen, geflankeerd door de hoge kleuterspeelzaal ten oosten en de conciërgewoning ten westen. Achterin liggen de turnzaal en de beboomde kindertuin en speelplaatsen, gescheiden door een laag galerijgebouw.

IN BEELD | De 2e archiefchampagne

Sinds 2016 zorgt SALSA!, de vriendenkring van het stadsarchief, samen met champagne-importeur La Cave aux Bulles uit Neerlinter voor een reeks van zeven champagnes die elk de naam van één van de zeven Leuvense geslachten dragen. Het gaat telkens om een zorgvuldig geselecteerde hoogwaardige champagne, die in een bijzondere fles met eigen etiket en capsule in een gelimiteerde oplage van max. 255 flessen wordt uitgebracht.

Na de succesvolle lancering van de champagne Van Rode in 2016 volgden op 4 november 2017 de Leuvense geslachten Van Calsteren en Verrusalem als tweede en derde in de reeks. Ze zijn tot uitputting van de beperkte oplage in het stadsarchief of bij champagnehuis La Cave aux Bulles (0491 34 21 56) verkrijgbaar aan de prijs van 32,50€ per fles.

